

kus på opgaven, så tvang minimeres så meget som muligt.

Når der tales om tvang i psykiatrien, er vi jo i den situation, at vi har et grundlovssikret tilsyn, nemlig § 71-udvalget, og det er sådan for nuværende, at § 71-udvalget har tilsynsforpligtelsen i Grønland.

Jeg vil gerne spørge ministeren, om ministeren vil tage initiativ til, at vi, inden vi vedtager lovforslaget, får afklaret tilsynsforpligtelsen over for de psykiatriske tilbud i Grønland.

Men vi støtter forslaget.

Kl. 14:44

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Fru Karen Klint som ordfører.

Kl. 14:44

(Ordfører)

Karen J. Klint (S):

Tak for det. Jeg vil gerne indlede med at understrege, at Socialdemokraterne er enige i alle de processer, der er omkring hjemmestyret i Grønland, og at det er processer, hvor man får mere og mere hjem at lovbestemme om, også når det gælder nogle servicefunktioner. Men i dag handler det så om psykiatrien.

I Danmark har vi jo altid en meget følsom debat om kvaliteten i psykiatrien, sikkerheden i psykiatrien, trygheden i psykiatrien, tvangsansvendelse i psykiatrien. For psykiatrien har det med mere at blive stedbarn end ønskebarn, og i Grønland kunne man måske – hvis man stadig væk har begrebet gavebarn – spørge, om det så er et godt eller dårligt gavebarn, der afleveres til Grønland ved den lov, som vi drøfter i dag.

Jeg kan være beklemmt ved kvalitetsniveaet i forbindelse med psykiatrien i Grønland – og det er så et dansk ansvar, fordi det jo er os, der har haft ansvaret ind til nu – og også fordi det jo er et lovforslag, som kommer på lidt hurtigt. Vi har ikke haft mulighed for sådan at drøfte: Hvad skal være med til at kvalitetssikre det?

Jeg ved godt, at det med kvalitetssikring jo er en grønlandsk debat, man skal have i Grønland, om, hvordan man i Grønland vil lave loven om tvang i psykiatrien, når de nu skal til at lovgive om det. Men får Grønland en realistisk chance for at lave en udvikling og en kvalitetssikring i psykiatrien, der matcher den kvalitetssikring, vi arbejder for i resten af Norden? For der er jo nogle betingelser i Grønland, som er væsentlig forskellige.

Pengene ruller ikke i helt samme store målestok alle steder. Der er en infrastruktur, som er vidt forskellig, og også nogle barrierer, hvor det

ikke er så nemt lige at få fat i en psykiater til at vurdere en patient; man kan ikke lige komme hen på en psykiatrisk skadestue, den ligger måske ekstremt mange timers flyvetur derfra, og hvis det er dårligt vejr, kan man måske ikke engang få flyvemaskinen til at lette.

Det er jo ikke vilkår, der forandrer sig fra i dag og til, når man selv skal til at lovgive, men det er måske vilkår, vi har glemt at indarbejde i den måde, vi har tilrettelagt psykiatrien på, og derfor synes jeg, det er sidste udkald for, at vi som danske politikere kan stille os selv nogle spørgsmål om, om den pakke, det gavebarn, vi giver Grønland nu, har den rette kvalitet. Så jeg agter i hvert fald, selv om vi skal videre med processen, at tillade mig i udvalgsarbejdet at stille nogle få spørgsmål i retning af, at vi lige skal have oplyst: Hvordan har man det egentlig med tvangsreglerne i Grønland i dag under de vilkår, man har? Hvor tit og hvor ofte må de anvendes? For det kunne jo godt ske, at man netop i det land, med nogle helt andre udfordringer og en anden infrastruktur, faktisk har en anden holdning til tvang og derfor finder nogle andre løsninger, end vi har gjort her i Danmark.

Så er der et meget relevant spørgsmål: Råder Grønland over den kapacitet og de ressourcer, der skal til for at sikre et tilbud med tilsvarende patientrettigheder og faglig kvalitet i behandlingen som i Danmark? Og i hvilket omfang har hjemmestyret i Grønland mulighed for at kvalitetsudvikle, sådan at man stadig væk holder fast i minimumsprincipperne? For det er jo det, det handler om med patientrettigheder. Hvordan sikrer man den grundlovsbestemte ret i § 71 i grundloven, der siger noget om administrativ tvang? Og tror vi så på, at de 200.000 kr., som står anført i lovforslaget her, er nok? Det kan jo godt ske, at det er nok til at lave et uddannelsesprogram for 40 patientvejledere, men hvad med den udgift, der skal være, når man skal rejse og ledsage en patient rundt i det store land med de vilkår, der er der? For det er jo også lidt vigtigt; det er i hvert fald det, vi kritiserer i Danmark, nemlig hvis patientrådgiveren ikke kan være med til det klagemøde, patienten skal have. Der tæller vi jo op i statistikker, hvor meget man er med, og hvor meget man er væk fra det.

Derfor synes jeg, at vi skal hjælpe Grønland godt på vej, ved at vi i Danmark gør vores ansvar færdigt og også kigger på det beløb, der er sat på dér. For det er vigtigt at give trygge rammer, både til Grønlands hjemmestyre og til de mennesker, som skal leve med den fremtidige